



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita P. Camilli De Lellis Fvndatoris Religionis Clericorvm
Regvlarivm Infirmis Ministrantivm**

Cicatelli, Sanzio

Antverpiæ

Cap. V. Quædam alia exempla eodem spectantia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37267

312. VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
illum atque sanctissimum Crucifixum co-
ram se videns ita territus est, vt hoc aspectu
ad cordis eius intimâ penetrante totus muta-
tus, à Patre poposcerit, vt per eiusdem Do-
mini amorem pro se in Cruce mortui, de pec-
catis confitentem audire vellet. Quod cùm
exemplò Pater fecisset, ac præterea sanctissi-
mum ei Viaticum extremamque Vnctio-
nem statim exhiberi mandasset, ille his per-
functus munitusque mysteriis, ex hac vita
multis cum lacrymis emigravit.

C A P V T V.

Quædam alia exempla eódem spectantia.

Sed quoniam similiūm exemplorum plu-
rima mihi relinquenda sunt, quorum vel
centena referre possim, ego qui longos in his
discursus sponte declino, tantum in præsen-
tia quædam alterius generis commemorabo,
hoc est, hominum in peccatis suis obstinato
non confitendi animo mortuorum : ad quos
si aduocati tempestiuè fuissent Religiosi,
quemadmodum Camillus desiderabat, haud
difficile fuisset eos cum Dei auxilio tantis
malis eximere, vt in supradictis ostensum est:
sed cùm id factum non fuerit, ita mortui
sunt, vt nunc monstrabitur, Clemente Octa-
uo Pontifice, quidam famulus Romæ extra
portam

portam Angelicam infirmabatur ad mortem: is statim atque nostros conspexit, quæsivit quidnam sibi vellent; illi responderunt, se ad eum adiuuandum in periculo illo viæ transitu, qui iam instareret, accersitos esse: ut nimis confidere illud iter (quemadmodum decet bonum Christianum) feliciter posset. Tum ille: *Quid hoc rei est, inquit, Christianus?* Et quamvis homo esset maximè rufus & idiota, tamen tam horrenda, tam monstrosa in fidem Christianam euomebat, ut appareret non ipsum met loqui, sed in ipso dæmonium: & quia Patres ad pœnitentiam eum hortabantur, ipse, ne illorum audiret verba sapienter incantantia, totus inuocandis tribus diabolorum sibi familiarium nominibus intendebat. Verum, nostris ad persuadendam illi pœnitentiam perseverantibus, ipse mirum in modum excandescens (quasi veller ut nostri ipsis suis oculis cernerent ipsum esse damnatum, nec ullum amplius sibi superesse tempus pœnitentiæ) eleuavit se, ut super lectum federet, atque ad cubiculi sui fenestram conuersus, præalta ac terribili voce cœpit vociferari, & inuocare tria iam dicta diabolorū nomina, quibus ter inuocatis, & semper altiori atque altiori voce iuxta & terribiliori, ad extremum exertâ foras ad palnum unum linguâ, & ore colloquē

V 5 contor-

314 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
contorto miserrimè perijt: cuius corpus tam
teturam tamque fœtidum ibi restitit, vt to-
tum illud cubiculum, in quo erat, sua peste
infecerit. Nimirum id signi fuit, verè ipsius
animam in inferni profundum esse demer-
sam. In Patrum autem ex ea domo discessu,
à multis eius viciniæ illis indicatum est, istum
hominem inter alia malæ vitæ probra, tem-
plum ingredi numquam ab ullo visum esse.
Interfuit porrò huic nimis funesto casui Pa-
ter Octavius à Pace. Veniamus ad aliud. Ge-
nuæ avarus quidam senex, annos natus nona-
ginta quinque, ad extremam vitæ lineam
peruenerat; cùm nostri ad illum ingressi of-
fenderunt cum habentem ad lectum, in quo
iacebat, sacculum pecuniarum, & alteram
item crumenam brachio alligatam, quam
idemtide exquis interuallis, præ metu ne
sublata esset, manu contrectabat. Hunc cùm
nostri commonuissent, tantam auri cupidi-
tatem perquam ei periculosam esse, ac ve-
rendum omnino, ne ipsum ad infernum pre-
cipitaret, respondit ille breuiter, *Non possum*
aliter facere: quo dicto, cùm suis idolis in le-
cto retentis animam expuit. Erat Romæ fe-
mina quædam nobilis, sed vitæ admodum
peruersæ, quæ meretriciam quidem publice
non profitebatur, sed tamén in sui concubini
ædibus & nunc habitabat, & iam morieba-
tur.

nit. Tam serò autem ad illam vocati sunt nostri, vt non cuperet ipsa, nec posset aliud dicere, nisi id vnum, *Exuror, exuror.* Talia verò, & tam fœda oculis & totu vultu signa edebat, ac si deformia ac visu horrenda insueretur. Nam cùm solutas haberet comas, et sic in capite se erigebant, vt viderentur esse serpentes. Quo etiam ipsi Patres conterriti, haud officio defuerunt, quin & precationibus & admonitionibus afflictæ illius animum ad spem diuinæ misericordiæ conarentur subleuare. Verùm illa nihil aliud, quam vulnus & suspria emittens, semperque iterans, *Exuror, exuror,* vitam destituit. Cui in ipso excessus articulo exiit è ventre frustum carnis, tam crassum & tam ignitum, vt follis igneus esse videretur. Neapoli quidam cerdo concubinus, morti iam vicinus confiteri peccata renuebat. Quo mox expiraturo, lucerna quæ cubiculo lumen dabat, bis absque illa causa extincta est: quam cùm accendi iam tertium Pater mandasset, oleumque & ignem benedixisset, non amplius extincta est. Sed quid? Dum ipse moribundus extremos emitens halitus morti succumbit, ecce de repente & ex improviso, & cum ingenti Patrum pauore, omnes scutellæ figlinæ, aliaque ex eodem opere vasæ quæ domi erant, decidunt, & confringuntur: quorum vasorum

rum

316 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
rum frusta videbantur motu quodam inad-
spectabili in corpus & faciem ipsam morien-
tis attracta esse: qui isto pacto lapidatus , post
fœdissima signa vultu expressa , infeliciter
exhalauit.

RUD
T

Romæ vir quidam nobilis dum sanus es-
set , ita vitio gulæ & intemperantiæ supra
omnem modum addictus erat , vt dicerent
eius domestici , inter alia huius generis facino-
ra , illum aliquando in solius capreoli condi-
menta decem aureos nummos expendisse.
Hic igitur in extremo fugientis vitæ stadio
constitutus , tam horrenda in Deum iacere
conuictia est aggressus , vt timor esset adstan-
tibus , ne domus illa dehisceret : laborantibus
autem non parum nostris Patribus , vt ab
ista blasphemandi insania desisteret , ad ex-
tremum eis ita respondit : *Quid enim vestra
interest , si ego ad inferos vado? & his dictis ,*
*hærente adhuc in ore quadam alia è superio-
ribus blasphemia , maledicentissimum effla-
uit spiritum.*

Cuiquam alteri in urbe eadem Roma ma-
lum quodpiam euenerat repentinum : is sen-
tiebat se (& ita cuncti videbant) inuiso quo-
dam & occulto modo pedibus lecto extrahi:
vnde aliqui vicinorum iudicabant bonum
factum , accersere Sacerdotem quempiam ,
qui auxilio esset : respondit infirmus id non
esse



inad-
orien-
, poft
liciter
nus es.
supra
cerent
acino.
ondi-
diffe.
stadio
iacere
distan-
tibus
vti ab
ad ex-
vestra
dictis,
perio-
effla-
a ma-
is sen-
o quo-
trahit
onum
piam,
d non
esse

elle faciendum, quippe qui iam effet diaboli:
aque eo pacto cùm totus fuisset è lecto ex-
tractus , periit miserrimè. nam posteà digito
manus ipsius inuenta est imago dæmonij al-
ligata. Quocircà concludo, omnes suprà di-
os haud diffici negotio cum Dei gratia
potuisse adduci ad pœnitentiam, si in princi-
pio infirmitatis ipsorum, aut saltem non om-
nino ad extremum , Sacerdotes & Religiosi
fuissent ad eorum suppetias accersiti. Non
ita cum mille aliis simplicibus in Nosoco-
miis, & in aliis pauperum ædiculis actum est:
qui nullo nostrorum metu concussi, tam be-
nè & tam salutariter ad mortem se compa-
tarunt , vt ea veniente præ gaudio exulta-
tent, perinde quasi ad felices in cælo nuptias
vocarentur. Quorum licet plurima exempla
in medium afferri possent, vitandi tamen fa-
stidij lectorum causâ , pauculis tantùm ero
contentus. Quidam homo rusticanus Ro-
mæ in Nosocomio sancti Sp̄iritus, cùm ad
alteram vitam (à qua non longè aberat) ac-
cingeretur, dixit Patri ad eius opem assisten-
ti: *Age, mi Pater, da iam mihi aliquid in man-
datis: nam tempus nunc est quo discedam in pa-
radisum.* Nihil ei respondit Pater aliud , nisi,
*Memineris, quæso, pro me orare, quando in
aliam beatissimam celi patriam veneris.* Sub-
iecit infirmus, libenter se facturum : deinde
vultu

318 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
vultu quām hilarissimo, *Vale*, inquit, *Pater*,
donec nos rursus videamus, & inuocato sa-
piūs nomine Iesu & Maria animam Deo
reddidit. Eius autem manus qua crucem ve-
stimenti eiusdem Patris apprehenderat, tam
validè etiam post mortem illi adhæsit, vt
ægrè auelli posset.

Alius quidam infirmus in Xenodochio
Annuntiatæ Neapolitani, dum esset in procinto
ad beatam vitam, non modò propter verba
quæ de rebus cœlestibus diuinè profunde-
bat, Angelus videbatur, sed etiam transiit
suo iam proximus, maxima circumfusus lu-
ce, & medius in ea feliciter ad Dominum
enolauit. Propterea dicebat Camillus, longe
esse satius ac securius, mori pauperem & bene
præparatum in Nosocomijs, quām diui-
tem & malè dispositum in celsis Principum
palatiis.

Femina quæpiam in vrbe, bonorum for-
tunæ pauper & indiga, sed cœlestium & æter-
norum diues, cùm à Patre nostro Camillo
ad piè moriendum instrueretur, tanto se desi-
derio teneri ostendebat è carcere carnis huius
discendendi, vt maxima cum lætitia & exulta-
tione obierit. In ipso enim extremo vita
transitu dum legeretur, *Subuenite Sancti Dei*,
occurrite Angeli Domini, quamuis iam obi-
se videretur, tamen velut in vitam reuocata,

cœptu

cepit sensim per se in lecto assurgere , deinde ad sedendum se componere, quo facto, & iunctis simul manibus, capite omnes circumstantes salutavit singulatim : tum sublatis ad cælum oculis, rursus quatuor aut quinque personas , quæ ab aliis non cernebantur, salutavit: postrem dò in lectum, sicut priùs erat, relapsa sponte & suauiter, ac nominibus Iesu & Mariæ dulciter inuocatis, ridenti ac festi-
vo vultu ad cælorum gaudia demigravit. Porrò Camillus pro ingenti bono duxit, & in maximi solatij loco habuit, interfuisse tam sanctæ feminæ excessui , cepitque ex signis coniecturam, salutasse tum illam Sanctos aliquos, quorum fuisset studiosa, aut certè An-
gelos, qui partim auxilium præbituri, partim ad cælos comitaturi aduenissent.

Alia quædam Romæ virguncula , annos circiter sexdecim nata , Ioanna nomine, im-
mani dolore pectoris excruciatæ, inter mo-
tiendum semper os tenebat applicitum dul-
cissimo lateri Crucifixi, & canebat dicens,
*Iesu, Iesu, Iesu, cor meum accipias, nec amplius
reddas.* Quæ etiam verba usurpare solitus
fetur in suo ad cælos transitu beatus ille Fe-
lix Capuccinus. Deinde illa dulcem suam
cantiunculam ita finiebat : *Per brachia rogo
te, quæ tetendisti in Cruce, peccata mī remitte.*
Quibus in ore resonantibus, solutam corpo-

rg

320 VITÆ P. CAMILLI DE LELLIS
reanimulam ad Deum emisit. De hac vir-
guncula retulit postmodum sua mater, à
morte illius impositam fuisse eius capitico-
ronam floream, & corpori multos calyces
roseos iniectos, qui ut primū attigere ca-
stissimum corpus eiusdem adolescentulæ sta-
tim aperiri cœperint, & breui pōst pulcherri-
mæ rosæ extiterint. Ita eius mater insigni
probitate femina enarravit.

Atque hæc ad eorum confusionem dicta
sint, qui vicini morti, vnum nescio quem sibi
assistere morionem malunt risus & cachin-
nos mouentem, quām pium aliquem Reli-
giosum planetus peccatorum euocantem.
Ita nimirum viri spirituales ab illis parui fiunt
& negliguntur, tamquam qui pauorem &
terrorem sint incussum. Vnde saepius eos non
intromittunt, vel somnum aut meliorem va-
letudinem opponentes, retrò abire iubent:
obtinente scilicet apud eos, quidquid volue-
rit, dæmonio. Nam ijdem Religiosi alio tem-
pore reuersi, vel mortuos audiunt, vel sermo-
nis usu defectos offendunt, ut verè de illis dici
possit ille Moysis versiculos: *Vtinam saperent*
& intelligerent, ac nouissima prouiderent! Do-
minus eos illuminet.